

یادداشت مدیر مسئول

محمد حسن عصاره

رییس مؤسسه تحقیقات

ثبت و گواهی بذر و نهال

سال ۱۳۹۹ در ایران در سایه شیوع ویروس کرونا گذشت. سالی که با خبرهای تلخی مثل وداع و از دست رفتن های غم انگیز مبتلایان به کرونا و آثار اجتماعی و اقتصادی شیوع این بیماری شروع شد و با شرایط حاد اقتصادی در نتیجه ادامه تحریم ها و آثار شیوع کووید ۱۹ به پایان رسید. با این وجود، ما در خانواده بزرگ مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال برآن بودیم که تلخی ها را تجربه بدانیم و از آن درس بگیریم و فردای بهتر از امروز را در ذهن خود ترسیم کنیم و با اراده و تلاش تا سر حد امکان، به ثمر نشستن آن را به تماشا نشینیم.

از اقدامات شاخص انجام گرفته در مؤسسه که با همکاری و تعامل با کلیه بخش های اجرایی و تحقیقاتی بخش کشاورزی در سال ۱۳۹۹ صورت گرفته است، می توان به مواردی از جمله تحقق ۸۵٪ درصدی برنامه تکثیر و تدارک بذر گندم، توسعه برنامه نظارت الکترونیک مزارع تولید بذر، نظارت بر تولید بیش از ۱۵ میلیون اصله نهال شناسه دار و ۵۵۱۰۸۵ اصله نهال گواهی شده برای اولین بار در بالاترین سطح از لحاظ کیفی توسط نهالستان های کشور، تهیه کلکسیون مرجع ارقام زرده الو، ثبت ۲۵ رقم جدید جهت حمایت از حقوق مالکیت فکری به ترازگران گیاهی، معرفی و تجارتی سازی ۱۰۱ رقم زراعی و باغی و معرفی ۱۷۹ رقم جدید خارجی از ۹ محصول اصلی وارداتی صیغی در فهرست ملی ارقام گیاهی ایران اشاره نمود. همچنین در سال ۱۳۹۹ مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال موفق شد به دو دستاوردهای مهم و ماندگار دست یابد که در این شماره به تفصیل آن پرداخته خواهد شد.

۱- دریافت اعتبارنامه ایستا: اولین دستاوردهای شاخص، اخذ اکردیته ایستا برای آزمایشگاه کنترل کیفی بذر بوده، از آنجایی که اخذ اعتبار نامه ایستا و صدور گواهی بین المللی، در ورود کشور به بازار جهانی بذر و فراهم سازی بستر صادرات بذر نقش به سزاوی دارد، از این رو مؤسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال بیگیری امور مرتبط با اخذ اعتبارنامه جهت صدور گواهی بین المللی بذر را در سریعه برنامه های راهبردی خود قرار داد و پس از سال ها تلاش و انجام آزمون ها و بازرسی های بین المللی توانست به جمع کشورهای صادر کننده گواهینامه بین المللی ایستا بیینند. اکنون آزمایشگاه تجزیه کیفی بذر این مؤسسه به عنوان تنها آزمایشگاه دارای اعتبار بین المللی ایران در لیست ۱۴۶ آزمایشگاه معتر ایستا در سطح دنیا قرار دارد و ایران به جمع ۶۳ کشور دارای آزمایشگاه معتر ایستا پیوسته است. با دریافت این اعتبارنامه برای اولین بار این امکان در کشور ایجاد شد که برای صادرات بذر برگه های معتر ایستا صادر شود که در این راستا در آخرین روزهای سال ۱۳۹۹ اولین برگه های نارنجی رنگ انجمن بین المللی آزمون بذر توسط این مؤسسه صادر گردید. با توجه به عضویت مؤسسه در برنامه بذری سازمان همکاری های اقتصادی و توسعه، با اخذ اعتبارنامه ایستا، شرایط فعالیت تجارت بذر در سطح بین المللی برای تولید کنندگان بذر کشور به طور کامل فراهم شده است. علاوه بر آن، این امکان ایجاد شده است که تجارت بذر در سایر کشورها از طریق ایران و با گواهی های صادره از آزمایشگاه تجزیه کیفی بذر این مؤسسه انجام پذیرد.

۲- تولید آنتی بادی بومی جهت ریابی ویروس های سیب زمینی: دومین دستاوردهای شاخص مؤسسه در سال ۱۳۹۹ تولید آنتی بادی بومی جهت ریابی ویروس های Z و S سیب زمینی بوده که به وسیله محققین این مؤسسه و چندین سال پژوهش و تحقیق کاربردی حاصل شده است که با استفاده از تکنولوژی DNA نوترکیب، آنتی بادی های مورد نیاز برای گواهی سلامت بذر سیب زمینی تهیه شد. با توجه به اینکه آنتی بادی های تهیه شده ضمن راستی آزمایی با نمونه های مشابه تجاری، در ریابی ویروس های سیب زمینی در بیش از یکصد هزار نمونه گیاهی آلوده و سالم بررسی و با آزمون های مولکولی تایید شده اند، می توان ادعا کرد که این مؤسسه، اولین نهاد در بین مؤسسه های تحقیقاتی کشور است که توانست استفاده از این تکنولوژی را در تولید آنتی بادی های نوترکیب، به مرحله نیمه صنعتی برساند و سالیانه بالغ بر ۱۸۰ هزار دلار صرفه جویی ارزی نماید. وارد شدن در مسیر تولید این مواد بیولوژیک، تجربیات ارزشمندی را برای انجام فعالیت های مشابه در سالهای آتی در مورد سایر بیمارگرهای بیمارگرهای ویروسی درختان میوه در راستای گواهی سلامت نهال فراهم نموده است.

امیلوارم که در سال آینده نیز با گذر سرافرازانه از دشواری ها، به جلوه گاه ایام روشن و پرامید آینده دست یابیم، همچنین، امید است که استمرار تلاش های ارزنده اعضای این خانواده در مسیر اعتلای صنعت بذر و نهال با تقدیر پروردگار برادر افتاد و پیشرفت های مؤسسه و بهره گیری بیش از پیش از توانمندی های شایسته آن روزافزون شود. همچنین از پژوهشگران، اعضای هیأت تحریریه، داوران و همه دست اندکاران تهیه فصلنامه که در تداوم، انتشار و ارتقای سطح علمی فصلنامه، نقش اساسی داشته اند تشکر ویژه می نماییم.